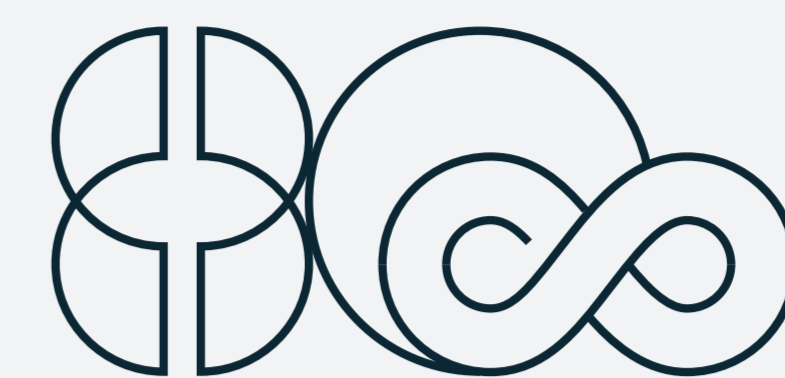

OD FILMA DO ARHIVA

□	□	□	□	□	□	□	□
120 let	slovenskega filma						
□	□	□	□	□	□	□	□

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO
ARHIV REPUBLIKE SLOVENIJE

80 Let
Arhiv Republike
Slovenije

Odhod od maše v Ljutomeru, 1905
(SI AS 1086/237)

Prihod partizanov po Dolenjski cesti v Ljubljani, 1945
(SI AS 1086/25)

Leta 2025 mineva 120 let od prvih ohranjenih filmskih posnetkov dr. Karola Grossmanna iz Ljutome-
ra, ki jih štejejo za začetek filmskega ustvarjanja
na Slovenskem. Hkrati mineva 80 let od ustanovitve
Arhiva Republike Slovenije, ki od konca šestdesetih
let 20. stoletja skrbi tudi za ohranjanje slovenske
filmske arhivske dediščine.

Z izborom filmov, ki so osrednji del razstave, pred-
stavljamo del ohranjene filmske arhivske dediščine,
nastale na Slovenskem v prvih štirih desetletjih prej-
šnjega stoletja. Tedaj so bili namreč postavljeni temelji za filmsko dejavnost po 2. svetovni vojni, ki se
je sicer nadaljevala na drugačnih organizacijskih in
ideoloških temeljih. Ohranjeno gradivo je dragocen
vir za raziskovanje zgodovine slovenskega filma in
zgodovine nasploh.

Skozi filme lahko sledimo tako tehničnemu kot vse-
binskemu razvoju slovenske kinematografije. Spreml-
jamo lahko razvoj od nemega do zvočnega filma,
od kratkometražnih reportažnih zapisov do dolgome-
tražnega igranega filma, od črno-bele do barvne slike
in vmesne uporabe postopkov obarvanja filmskih
kadrov in konec koncev tudi od družinskih posnetkov
do umetniško oblikovane filmske upodobitve.

Za popestritev so uporabljeni tudi fotografski in
časopisni viri. Takratno slovensko časopisje je z
naklonjenostjo spremljalo novodobno umetnost in
v njej prepoznavalo možnosti za razvoj na področju
kulture, izobraževanja in turizma.

Tako na razstavi predstavljene filme kot tudi večino
ostalih filmskih del iz prvih desetletij slovenskega
filma hranimo v Zbirki filmov Arhiva Republike Slo-
venije (SI AS 1086).

Poleg filmskih projekcij in predstavitev filmov in nji-
hovitv ustvarjalcev na razstavnih panojih vam v vitri-
nah predstavljamo še nekaj dokumentov in predme-
tov, ki zaokrožajo zgodbo naše razstave.

Za naklonjenost in sodelovanje pri pripravi razstave
se zahvaljujemo posameznikom in ustanovam: Marti-
nu Badjuri, družini dr. Alojzija Kunsta, Lidiji Dolgan,
Jaru Lajovicu, Primožu Pablu Miklavcu Turnherju,
Tadeji Tominšek Čehulić, Muzeju novejšje in sodobne
zgodovine Slovenije, Notranjskemu muzeju Postojna,
Pokrajinskemu arhivu Maribor, Slovenski kinoteki in
Zgodovinskemu arhivu Ljubljana.

Avtorji razstave: Primož Frajle, Tatjana Rezec Stibilj,
Primož Tanko

Filmske projekcije in reprodukcije: Borut Jurca

Oblikovanje in priprava za tisk: Gregor Ivanušič

Tisk: Foto format, d. o. o.

© Arhiv Republike Slovenije, 2025

